

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGANAL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

NICOLAE CRISTEA

A mai scăzut cu unul numărul adevăraţilor fi ai neamului românesc. De toţi iubitul şi stimatul asesor consistorial *Nicolae Cristea* nu mai este între cei vii. Şi golul ce a rămas în urma lui, simţit va fi de întreg neamul nostru, pentru al cărui bine şi înaintare luptat-a cu bărbăţie până în momentul când închisuşi-a ochii pentru vecie.

Şi cine oare dintre noi, cari am cunoscut caracterul integru şi nepătat al acestui bărbat, n'a vărsat o lacrimă de durere, auzind trista veste despre încetarea sa din viaţă?

Şi cu tot dreptul, căci vor mai trece poate încă zeci de ani, până-ce în mijlocul nostru vom mai avea vr'un bărbat de talia răposatului. Un bărbat, care se-şi jertfească până chiar şi averea şi libertatea pentru interesele poporului seu şi ale patriei sale.

Nicolau Cristea a fost acela, care văzându-şi neamul apăsător din toate părţile, pe lângă lupta politică ce o purta prin anii 1866—67 şi-a aruncat privirile şi asupra clasei de mijloc, a meseriaşilor, fără de care era convins, că ajungerea la isbândă e mai grea şi mai în-doelnică. Astfel a înfiinţat apoi în Sibiiu prima reuniune de meseriaşi români, cu titlu oficial: „Reuniunea sodalilor români din Sibiiu“, când a ales totodată de patron al ei pe nemuritorul arhieru şi metropolit *Andrei* bar. de *Şaguna*, ear pe archimandritul *Nicolae Popea* de naş al steagului. Reuniunea alegându-l de preşedinte, timp de 30 de ani el a condus-o cu multă abnegaţiune, jertfind în mai multe rî-

duri din al seu propriu, pentru susţinerea aceleia.

Din viaţa fruntaşului bărbat dăm şi noi câteva date biografice.

Nicolae Cristea s'a născut la 26 Octomvrie n. 1834 în Ocna-Sibiiului, din părinţi agricultori. Şcoalele primare le-a început în Ocna, continuându-le apoi în Sibiiu, la şcoala elementară rom. cat. Gimnasiul l-a făcut tot în Sibiiu, asemenea şi teologia, după absolvirea căreia fu primit în cancelaria consistorială. În acest timp a suplinat pe secretarul consistorial Nicolae Popea, actualul Episcop al Caransebeşului, care însoţise pe Metropolitul *Şaguna* la Viena. Peste un an, la 1861, Metropolitul l-a trimis la universitatea din Lipsca spre completarea studiilor sale, cu un stipendiu de 300 fl., având a se lupta cu multe greutăţi şi neajunsuri. La 1863, după-ce s'a reîntors dela Lipsca, a fost numit profesor suplent la seminarul „*Andreian*“ şi un an mai târziu (1865) a luat asupraşi redactarea „*Telegrafului Român*“, rămânând în această calitate timp de 18 ani. În 1869 s'a căsătorit cu Elefteria Manole din Braşov. În 1873 el avansa la postul de asesor referent în senatul bisericesc, pe care l-a păstrat împlinindu-l cu zel şi conştienţiositate până la moartea sa. La 5 Sept. 1897 a fost proclamat de president onorar pe viaţă al „*Reuniunii sodalilor rom. din Sibiiu*“.

Aceste sunt pe scurt momentele (afară de cele politice, cari încă sunt multe şi însemnate) mai principale din viaţa de toţi regretatului *Nic. Cristea*.

Vrednic de urmat întru toate faptele sale este decedatul, căci urmându-l, numai binele şi înaintarea neamului o vom ajunge, şi ne vom iubi şi pe de aproapele nostru. Căci n'a fost meseriaş ori ţeran, care cerându-i sfatul, se nu fie îndrumat pe calea cea bună, ba

în cele mai multe casuri ajutat chiar şi materialiceşte.

În el a fost întrupat tipul blândeţii şi al bunătăţii.

Odichnească în pace şi binecuvântată fie-i memoria!

*

Înmormântarea i-s'a făcut Duminică la orele 2 p. m., participând la ea toată inteligenţa română din Sibiiu în frunte cu I. P. S. Sa Metropolitul *Meşian*, corpul profesoral, consistorul, precum şi mulţi străini, elevii seminariilor, reuniunea meseriaşilor cu drapelul reuniunii îmbrăcat în negru. Chiar şi unele comune din jur au fost reprezentate. Serviciul funerar a fost săvârşit de dnii: Ioan Papiu, Z. Boiu, Moise Lazar, Dr. Eusebiu Roşca, Ioan Broju, Petru Simţion, Dr. Elie Cristea şi Dumitru Câmpean.

CRONICĂ

Clima lunei Ianuarie a fost cât se poate de abnormală pentru ţinuturile noastre. De un şir foarte lung de ani nu s'a mai pomenit pe la noi un Ianuarie așa de călduros şi lipsit de zăpadă ca în anul acesta, ceea-ce a avut o influenţă cât se poate de rea asupra sămănăturilor noastre de toamnă. Stratul protector de zăpadă a lipsit cu desăvârşire; unde a nins a doua—treia zi s'a topit; ploi s'au ivit în mai multe părţi, însă îngheţurile de noapte le-am avut pretutindenea, şi plantele au suferit mult din această cauză.

Sămănăturile de toamnă stau mai mult rău decât bine. Grâul şi săcarea au suferit mult de timpul anormal; în unele părţi au degerat, în altele s'au îngălbinat şi au ruginit; şoarecii, favorisaţi de timpul călduros, încă au făcut mult rău. Rapiţa, pe unde nu a perit, este foarte frumoasă.

Foloasele ce au adus agriculturii timpul călduros din urmă este, că a putut face economie în nutreț pentru vite, care de altcum este puțin în iarna aceasta. Pe alocurea s'au putut scoate chiar vitele și cu deosebire oile peste zi la pășune.

Lucrările pentru câmp încă s'au putut continua, ca căratul gunoierului, aratul etc. Toate acestea însă nu îmbucură pe agricultor, ci din contră îl întristează gândindu-se la vara viitoare. O schimbare a timpului deocamdată nu este de prevăzut.

Prețul grânelor a crescut de-o lună destul de simțitor. Grâul, sâcra, orzul și ovășul s'au ridicat cu câte 1 cor. pe 50 klg.; porumbul (cucuruzul) tot asemenea, deși din acesta s'a importat în săptămânile trecute o mare cantitate din România și America.

Meseriașilor încă nu le merge mai bine ca agriculturii. În tot locul se simte lipsa de lucru. Pe la fabricile mari lucrătorii sunt concediați cu sutele, căci nu au ce lucra. Miseria crește îngrozitor printre ei cu toate ajutoarele ce li-se dau.

Să sperăm, că soarta muncitorilor se va îmbunătăți, mai ales având în vedere, că și guvernul își dă toată silința de a procura, pe cât îi este posibil, lucru pentru meseriașii lipsiți de lucru și ajutoare pentru ridicarea agriculturii noastre.

DIN LUME

Archiducele Fr. Ferdinand

a sosit la 7 Febr. n. în Petersburg. La gară i-au eșit spre întâmpinare Țarul Nicolae în uniforma reg. austro-ungar de ulani, care poartă numele Țarului, apoi marii duci Vladimir Alexei, Mihail Nicolaevici, Nicolae Nicolaevici și Sergiu Alexandrovici, în uniforme de ale reg. austro-ungar. Foile rusești spun, că primirea lui a fost una dintre cele mai sincere, fiindcă în Rusia numele Imperatorului Francisc Iosif este foarte mult venerat.

Din Bulgaria.

Ziarul bulgar „Telegraf“ din Sofia vorbește despre o alianță între Sârbia și Bulgaria, spunând că unicul punct controvers între acele două state e acela al Macedoniei, care însă se va rezolva ușor. Sârbia și Bulgaria se vor nisui a face pentru Macedonia o administrație cu totul autonomă. Astfel apoi, protegiați de marea Rusie, nimeni nu va putea împedea acele două state a merge pe calea progresului

*

Caraghiuloff, fost învățător, în decursul audienței ce i-se acordase, a scos revolverul și a tras de două ori în ministrul de școale Canceff, care a murit îndată. A tras apoi și s'a omorât și pe sine.

Răsboiul.

Știrile ce sosesc de pe câmpul de luptă vestesc, că Buri au sub arme 20.000 ostași și că locuitorii din Cap-

land tot mai mult se alătură la ei. Zi-lele acestea Englezii au pierdut 7 ofi-ceri și 72 soldați; în spital au fost duși 285, în patrie au fost readuși bolnavi 33 ofi-ceri și 374 soldați.

In Afganistan

se întinde revoluția. Trupele guvernului au suferit mai multe înfrângerii, cu care ocaziune a căzut și generalul Urbaneja, mâna dreaptă a președintelui Castro. Din Columbia au venit nouă trupe revoluționare sub conducerea generalului Panaloza.

Dela Reuniunile noastre.

Reuniunea română de agricultură din com. Sibiu, vestește prin aceasta pe stimabilii ei membrii, că subscrișul comitet central va împărți în primăvara anului curent între membrii reuniunii în mod gratuit sămânțe de trifoiu, de napi, de nutreț, de lufă și eventual și de alte plante folositoare.

Doritorii de a fi împărțiți se-și înainteză cererile până cel mult la 1 Martie n. c. subscrișului comitet central.

Membrii împărțiți în anii trecuți cu sămânțe, cu altoi, cu pădureți, cu galițe, ouă etc. să binevoiască a ne face raport cât mai amănunțit despre modul de purcedere și despre rezultatele obținute.

Sibiu, 5 Februarie n. 1902.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din com. Sibiu«.

Dem. Comșa, V. Tordășianu,
președ. secretar.

FOIȚĂ

Nunta în codru.

Ce mai chiu și chef prin ramuri
Se 'ncinsese atunci!
Numa frați și veri și neamuri
De-ar fi fost, umpleau o țeară!
Dar așa, că s'adunară
Și străini din lunci!

De mă 'ntrebi eu nu știu bine —
Alții poate știu —
Ce se 'ntrebi calici ca mine!
Știu că lumea dintr'odată
S'a trezit că-i adunată
Și c'o duce 'n chiu.

Că 'ntr'o zi purtând în mână
Un colac ș'un băț,
Prepeșița cea bătrână
S'a pornit și 'n deal și 'n vale,
Și chiuma 'ntâlnind pe cale
Lumea la ospăț.

»Ce-i tu, soro? »Ce se fie
Nuntă mare 'n crâng!
N'ai văzut tu veselie
De când ești și porți un nume.
Și-am, plecat, trimeasă 'n lume,
Oaspeții se-i string».

»Dar, pe mire cum îl chiamă,
Cine-i el, și-al cui?«
»N'auziși de sturz, bag-samă!
Până și 'mpêratul știe —
»Și-i bogat?« — »Ce-i pe câmpie,
„Tot ce vezi, a lui!“

„Ear mireasa! Din cosită
Numai flori îi cad.
Mierla e. Și e peștriță,
Și gătită ca o cruce:
Cisme galbene și-aduce
Tot din Țarigrad.“

„Ei, atunci se știi, vecino,
C'am se viu și eu“.
„Păi, de bună-samă, vino!“
Tot așa, cu voce bună
Prepeșița tot adună
Pe nuntași mereu.

Și s'a strâns din zare-naltă
Neamu 'ntrarișat,
Și din crâng și dela baltă
Și din șesuri de prin grâne;
Ba și vrăbii mai bătrâne,
Musafiri din sat.

Până 'n noapte tot veniră
Și prin crengi au mas.
Ear în zori se răscoliră,
Și 'n gorun aveau altarul —
„Ia 'nchinăți-mi cu păharul
Să-mi mai vie glas“.

Mă 'ntrebați de nun? Ei, nunul,
Soare 'ntr'adever:
Dumnealui, mă rog, păunul!
Nună, mare-a fost găita.
Stete-acasă păunița
Că-i murise-un văr.

„Pop'aveau? „Tu maică sfântă!
Stai să mai vorbești?
Știi pe ciocârlan cum cântă?
Dumnezeu se-i ție firea!
A 'nvățat trei veri psaltirea
La Vlădici sêrbești.

Drusce-aveau o coșofană
Și-un cărșteiu bălțat.
Pitpalacul, nene, 'n strană!
Ear cădelnița de aur
O ținea jupânul graur
Dascălu 'nvățat.

Dar se vezi! la socul mare
Sgomote, din zori —
Pitigoiu 'ntr'una sare,
Steag pe casă șoiunul sue,
Gheunoaia bate cuie
Ca s'anine flori.

Ear prin cuhnii sfat și vorbă,
Asta s'o vedeți!
Prepeșița face ciorbă,
Presurile fac friptură,
Vin sticleții și le-o fură,
Dracii de sticleți!

Șoiunii repezi scot în ghiare
Carnea din căldări,
Corbul cel cu ciocul tare
Dumicată 'n blide-o lasă,
Cintitoii duc la masă
Rîndul de mîncări.

Și cu șorț de jupâneasă
Rîndurile vin
Și deretică prin casă,
Ear pe mese aștern prosoape,
Și dau lavițele-aproape,
Cane-aduc cu vin.

Dar te miri tu, prin păhare
Cine le turna?
Cucul sur, că-i mester mare
La urat și 'nchinăciune
Și 'nainteză știe spune
Toată soartea ta.

Cântă 'n cobz acum buhaiul,
Cel cu gâtul strîmb.
Mierla șueră cu naiul,
Cu cimpoiul cântă cioara,
Pitulicea cu vioara,
Bufnița c'un drîmb.

«**Reuniunea Economică din Orăștie**» a hotărât continuarea de prelegeri populare economice prin comunele învecinate, prelegeri începute în toamna trecută. Astfel *Duminica viitoare*, 16 Febr. n. vor ieși din partea Reuniunii secretarul I. Moța și membrul în comitet I. Fleșeriu, în comuna *Vaidei*, popularisând și în această comună scopurile Reuniunii și făcând oamenilor cunoscute foloasele ce le pot avea dela ea, dându-le totodată povește de lucrări mai raționale în feluriti rami economici.

Reuniunea sodalilor români din Sibiu și-a ținut Joi (30 Ian. n.) prima ședință literară din anul curent. Înainte de începerea ședinței presidentul reuniunii a dat seama despre rezultatul darurilor de Crăciun și despre pregătirile ce reuniunea le face în scopul arangerii unei expozițiuni industriale și profesionale, care probabil că va fi combinată cu expoziția industriei de casă ce o va aranja »Reuniunea agricolă din comitatul Sibiu«. S'a amintit și despre intențiunea comitetului reuniunii, de a pune basă unei biblioteci a meșeriașilor.

Reuniunea de femei pentru înfrumșetarea bisericii gr.-or. române din Dej. La bunele și înțeleptele sfaturi date cu atâta căldură de Excelența Sa prea bunul nostru domn Archiepiscop și Metropolit Ioan Mețian, femeile gr.-or. rom. din Dej, la insistența doamnei protopopeasă Raveca

Herman a luat inițiativa pentru a înființa o reuniune de femei cu scop de a înfrumșeta biserica cea nouă zidită în anul 1901 și a o prevedea cu obiectele necesare și corăspunzătoare scopului măreț, pentru care s'a ridicat.

Constituindu-se comitetul reuniunii, s'a ales de presidentă doamna protopopeasă Raveca Herman, în comitet: Viorica Mihali, Elena Fărcaș, Emilia Șliam și Elena Bota; suplente: Iuliana Centea și Ludovica Pinte, de secretar dl Augustin Bodea, cand. de adv., ear de cassar pe Gregoriu Sâdea, cassar și contabil la banca „Someșana“. După constituirea definitivă s'a decis așternera statutelor la Prea Ven. Consistor spre aprobare.

Medicul casei.

Frigurile, această boală este lătită cu deosebire între oamenii muncitori, care obvine din apa beută vara din locuri mlăștinoase, cari sunt foarte multe la noi și din mâncarea poamelor necoapte.

Leacul cel mai potrivit contra acestor friguri este chinina, care se ia ori în formă de prafuri, ori topită; cu privire la luarea ei e de lipsă să se ceară ajutorul sau sfatul medicului, ca om de specialitate, deoarece chinina se poate lua numai în proporția etății bolnavului.

Văruiatul sau spoitul cu var a locuințelor noastre este unul din vechile și bunele obiceiuri din punct de

vedere al sănătății. Așezându-se în locuințele noastre tot felul de microbi cu deosebire în acelea, unde curățenia cam lipsește, acestia se pot stărpi prin acest mijloc al spoirii cu var sau prin văruiat. E foarte bun obiceiul de a spoi cu var casele de două-ori pe an, la Crăciun și la Paști, pentru-că atunci în aceste două epoci suntem siguri că numărul microbilor se reduce cu totul în casele văruiate. Dar nu strică și de 3 ori văruiatul peste an.

Lucrarea apei de beut asupra corpului. Apa este cea mai bună beătură pentru om și numai ea singură poate să potolească setea. Lucrarea ei asupra corpului se deosebește după temperatura ei și după-cum o bem, adecă după cantitatea ei. Apa potrivit de rece ne face poftă de beut, ear dacă e prea rece ne supără la dinți, simțim o arsură la furca pieptului, ba la mulți oameni poate da naștere la îngrămădiri de sânge în deosebite organe, la junghiu, la aprindere de plămâni etc.

Vara fiind înferbentați, dacă voim a bea apă rece, trebuie mai întâi să ne răcorim, spălându-ne fața și brațele mai întâiu, apoi să bem. Apa caldă nu ne face poftă de beut și nu ne stămpără nici setea; ea face greață, strică rânza, dă naștere la urdinare și alte boale de stomac. Apa beută în măsură potrivită ajută mistuirea, ear beută în măsură mare umflă stomacul, dând naștere la vărsături (vomări). Cei-ce sunt îndatinați a bea apă multă își perd pofta de mâncare, au dureri prin pânțele, ear cei-ce beau prea puțină apă sau nu beau de loc, își îngroașe sângele și nu au vieață lungă. Deci e consult să fim totdeauna cu băgare de seamă atât la temperatura, cât și la cantitatea apei ce o bem.

Codobaturi iuți ca focul,
Tot bătând din cozi,
Mătură 'n clipă locul
Și făcur-o bătătură —
Și ce horă mai făcură
Ca la Voevozi!

Jucau sërba porumbeii
Că e jocul lor,
Și-au luat la joc cărsteii
Pe-o rătușcă — vai de mine! —
Graurul juca pe vine,
Barza 'ntr'un picior.

Numai cioara cu cimpoiul
Tot isbind cu el,
Se bătea cu pițigoiul,
Iar sitarul după o ușă
Se certa c'o găinușă
Pentr'un gândăcel.

Vin de-ar fi, că cearta vine,
Alt-fel cum s'o zici?
Să te superi tu, creștine,
Pentru dinții scoși din gură?
Pentr'un ghiont și-o 'mbrâncitură
Cheful să 'ți strici?

Și tipau de-avalma 'n ramuri,
Milion de guri!
N'alegeau streini și neamuri,
Și pe plac cânta tot insul —
Clocotea de chiu cuprinsul
Veselei păduri.

„Tu erai? „Mă 'ntrebi ca prostul!
Vorba din bătrâni:
Eu la chef, ca 'n Marte postul.
Si beam vin din coji de-alună,
Și-asvârleam, de voe bună,
Cu căciula 'n căni.

Ba și 'n ciur le-adusei apă,
Ca să fu în rost,
Lemne le-am tăiat cu sapa —
Si sărind pe-o buturugă
Am venit la voi în fugă
Să vă spun ce-a fost!

G. Coșbuc.

Prinții României.

Academia Română a primit spre păstrare, din partea M. Sale Reginei, două documente prețioase, două bucați de versuri scrise românește și adresate grațioasei Suverane de cătră micii Principi Carol și Elisabeta, în ziua de 16 Decemvrie 1901, cu

ocazia zilei onomastice a M. S. Regina.

Reproducem aceste gingașe scrisori, cari prin sentimentul pe care-l invederează și prin speranțele ce deșteaptă pentru viitor, trebuie să umple de bucurie tot sufletul românesc.

Jubită Mătușe.

Azi veni la mea fereastră
Mândra pasere măeastră,
Și mișcând din aripioare
Zise blând cuvântătoare:

Bine, bine te-am găsit
Ingerașule iubii!
Scoală și te pregătește
La mătușă ta pornește

Și-ajungând s'o îmbrățișezi
Apoi dulce să'i urezi:
„La mulți ani să trăești
Și ori când să mă iubești!“

Elisabeta.

Jubită Mătușe.

Eu pe calu-mi nădrăvan,
Vin de mult, căci e de-un an,
De-am plecat din depărtări
Trecând peste mări și țări
În ast drum îndelungat
Mult am avut de luptat
Cu bălauri și cu smei,
Dar fugiau ca voi de ei.
Când simțiau că sunt șoiman
Și calu-mi e nădrăvan.
Astfel am sosit cu bine
Pân'aici, până la Tine,
Și cu-al sufletului foc
Îți urez deplin noroc
Să trăești zile senine
Și de fericire pline!

Carol.

Prăsirea oilor.

(Retipărirea interzisă).

(Urmare).

Impărecherea. Prin împărechere ne putem ameliora (îmbunătăți) turmele noastre fie pentru îmbunătățirea lânii, fie pentru a da o dezvoltare mai mare a corpului potrivit scopului ce urmărim. Vom alege deci anume oile și berbecii de prăsilă și în cas de lipsă vom proceda chiar la încrucișare.

Prima împărechere vom face-o când oaia a împlinit $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ ani. Dacă folosim berbeci tineri, de abea $1\frac{1}{2}$ ani, trebuie să-i cruțăm foarte mult în anul dintâi, lăsându-i să sară cel mult 30—40 oi, altcum mieii vor fi foarte slabi și degenerați.

Timpul împărecherei va fi diferit după timpul în care voim ca să fete oile. În apropiere de orașe mari și unde vindem miei pentru măcelărie, vom întocmi ca fătutul să cadă iarna, căci atuncea mieii au prețul cel mai mare. Unde nu dispunem de grajduri sau unde nu producem miei pentru măcelărie, vom face ca oile să fete ceva mai târziu, adică prin Martie și Aprilie, când îndată pot eși la pășune. Durata gestațiunii (cât poartă) la oi, este câteva zile peste 21 săptămâni sau în termen mediu 150 zile.

Impărecherea se face în două moduri: 1. Introducem berbeci în turmă calculând câte un berbec la 25 oi și îi lăsăm acolo o săptămână până la 10 zile. Acest metod de împărechere are neajunsul, că nu se poate evita (încunjiura) ca berbecii să se bată între ei și prin urmare cei mai slabi de puteri sunt cu cotul înlăturii dela împărechere. Deosebit de aceasta întrebunțând acest metod, avem lipsă de mai mulți berbeci decât dacă ne folosim de metodel al:

2. Adecă de împărecherea din mână, cum se numește. Aci fiecare oaie, care are călduri se închide separat (deosebit) cu berbecul, până după-ce s'a efectuat împărecherea. Acest metod are foloasele, că fiecare oaie se se sară numai odată și astfel se cruță mult din puterile berbecului, așa încât pe un berbec se calculează o sută oi. Afară de aceasta s'a mai observat, că în urma împărecherei din mână, rămân mai puține oi sterpe.

Durata căldurilor la oi este 1 — $1\frac{1}{2}$ zile, și dacă oaia nu s'a sărit cu succes, aceste călduri revin după 12—16 zile.

Este lucru natural, că în timpul gestațiunii, oile vor căpeta un nutreț hrănitor și într'o cantitate mai mare ca de obicei, ear când se apropie timpul fătutului, trebuie să ne îngrijim de un adăpost potrivit și așternut îndestulitor, mai ales când fătutul cade în lunile reci sau ploioase ale anului. Rare-ori trebuie să dăm ajutor oilor când fată, deoarece acest act merge la ele foarte ușor; trebuie adecă să știm că: cele 2 oase care compun șoldurile și basenul (vasul) din scheletul oii și prin a cărui deschizătură trebuie să treacă fătul, nu sunt concrescute ca de ex. la vaci și la iepe și ele se pot îndepărta unul de celalalt ori cât, pentru-ca fătul să treacă fără obstacol

(pedecă). În cas când mielul apare învêlit încă în așa numita casă, trebuie să o spargem imediat (îndată), altcum mielul se înădușe și moare.

Îngrijirile ce trebuie să dăm atât mieilor cât și oilor în primele zile după fătut, sunt tot aceleași ca și la celelalte animale domestice. După 2 sau 3 săptămâni mieii încep a mânca și a bea apă, deci trebuie să ne îngrijim și de nutrirea lor potrivit anotimpului. Dacă avem pășune la dispozițiune, ei ies cu mamele lor să pască iarbă, ear dacă nu avem pășune, ne vom îngriji a le da un fân mai moale și de-o bună calitate.

Întărcatul se poate face deja la 10 săptămâni și în casuri eventuale la 16 săptămâni. Bine înțeles, că aceasta se va face numai treptat. Berbecii care nu voim a-i ținea de prăsilă, îi castrăm (curățim) între 6 și 8 săptămâni.

Nutrirea oilor.

La noi în țeară toate oile se nutresc în cursul verii la pășune și numai în casuri excepționale la grajduri.

Pășunile păscute de oi sunt cele naturale și apoi miriștile ca pășune trecătoare. O condițiune esențială (de căpetenie) a pășunilor destinate pentru oi, este ca locul să fie svântat, să nu fie băltoace și bălți pe ele și să producă o iarbă scurtă și subțire și nici de cum burueni groase. Umezeala strică mai mult oilor și produce boale, ca gălbeaza, durere de picioare și altele, de asemenea și plante prea grase, care produc ușor meteorizație (umflarea pântecelui). Pe un juger de pășune de prima calitate, precum și pe pășunile artificiale, putem nutri 11—15 oi în cursul anului, ear pe pășunile obicinuite, care la noi de regulă sunt cele mai proaste și cele mai neîngrijite, nu putem calcula mai mult decât 2—3 oi pe un juger.

Nutrețul verde fiind și ud produce toarte adesea metiorizație și la noi pe lângă aceasta și diaree (urdinare, cutureală); nu vom scoate deci oile și cu deosebire mieii la pășune în timp ploios și până-ce roua sau bruma nu s'a uscat de pe plante. În timp ploios, dacă avem mijloace și ne este posibil, vom prefera a le ținea la adăpost și a le nutri cu un nutreț uscat, fie chiar și numai paie sau frunzari. Tot asemenea vom căuta a adăposti oile la umbră contra arșiței soarelui dela ameazi.

Durata nutrirei de iarnă a oilor depinde dela climă, dela durata iernei și dela rasele oilor care le ținem. În tot casul rasele mai jingăse se vor ținea mai mult timp la adăpost ca cele rustice, obicinuite cu vremurile rele. Ar fi de dorit, ca și la noi în țeară să se dea oilor un adăpost acoperit și bine închis în cursul iernei, ear nu a le lăsa expuse sub cerul liber, tuturor influențelor vătămătoare, făcându-le ca adăpost numai o așa numită perdea, care le apără contra vânturilor reci, ear' contra zăpezii, ploilor și a frigului nici de cum.

Foloasele unui adăpost potrivit se vor resimți tot deauna prin împrejurarea, că oile vor produce mai multă lână, vor face miei mai voluminoși și mai grași, mamele nu vor slăbi și în general se va consuma mai puțin nutreț.

Nutrețul de iarnă cel mai potrivit pentru oi este fân recoltat de pe fânețe uscate. În a doua linie putem da fân de trifoiu, lucernă și sparčetă recoltată în hune condiționi.

Un nutreț de mare valoare ne dă și borceagul (amestec de măzărache sau mazere cu ovės recoltat înainte de a se forma fructul). Dintre grăunțe, care le dăm cu deosebire berbecilor pe timpul împerecherii sau și oilor slabe, sunt cu deosebire ovės și orz. Săcară nu se prea dă și chiar nu e de recomandat, producând constipație (încuere). Urlueală de porumb (cucuruz) și tărîțe în mici cantități și preserate cu ceva sare, încă sunt foarte bune. Deasemenea se mai poate da urlueală de măzărache și fasole, însă numai după-ce s'au muiat bine în apă ferbinte.

Dintre rădăcini și bulbi putem da cartofi, sfeclă (napi) etc., însă numai cu condițiune ca ele să nu fie mușcate sau degerate și numai în cantități mici. Turte de sēmēnță de in sau cânepă se dau mai bine în stare uscată și nici decum muiate în apă. Pae recoltate în bune condițiuni și cu deosebire a leguminoaselor (fasole, mazere, bob, etc) ne dau un nutreț foarte bun și prețios pentru oi. Ma puțină valoare au paele de ovės și orz, apoi pae de grâu și cele mai puține bune sunt paele de săcară. Frunzari bine uscați, precum de plop, tei, arini, mesteacăn, frasin, fag, stejar, ulm, etc. pot de multeori înlocui fânul cel mai bun.

Pe lângă acestea vom îngriji ca oile să capete o cantitate suficientă (în de-ajuns) de sare (15—25 grame pe săptămână și cap) și să le procurăm apă curată și de o temperatură potrivită pentru adăpat.

Ingrijirea oilor.

Reușita culturii oilor depinde în mare parte dela îngrijirea ce le dăm. Ciobanul, care le îngrijește, trebuie să fie un om de credință, să iubească oile și să trateze cu ele pe cât se poate de blând. El trebuie să cunoască bine cum trebuie să procedă la nutrirea și adăpostirea lor, precum și a le da ajutor în cas de lipsă.

Pentru paza oilor mai ales în regiuni muntoase se atașează (alătorează) mai mulți câni. Ei trebuie să fie puternici, ca să poată lupta în cas de lipsă cu lupul, să fie vigilenți (deștept) și să nu aibă obiceiul de a mușca oile.

Lâna și tunsul oilor.

Lâna oilor nu crește ca părul altor animale, deoarece-ce părul propriu zis când iese din piele, ia o direcțiune anumită și nu conține mēduvă. Lâna are pe din lăuntru un tub (gaură lungă) plin cu materii uleioase și firele lor se adună în mănunchiu, care împreunându-se cu altele, formează vițe, care earăși se unesc între ele, formând un fel de păslă, care acopere oaia.

Rasele mai inferioare de oi au printre lână amestecat și păr, ear la cele superioare, cum sunt: Țigăile și Merino părul lipsește cu desăvîrșire. Lâna este cu atât mai bună, cu cât firele sunt mai subțiri și mai egale în lungime și grosime și în fine cu cât au mai bună fineță, tărie și elasticitate.

Finețea firului se cunoaște după numărul mai mare sau mai mic al undulațiunilor (încrēțiturilor) formate în lungimea lui.

În comerț se cunosc 9 sortimente, după care se clasifică lâna conform numărului undulațiunilor ce presintă pe lungimea unui centimetru. Se consideră lâna ca făcând parte din întâia clasă aceea, care are cel puțin 12 undulațiuni pe centimetru, ear cea de a 9-a, aceea care are 5 sau mai puține încrēțituri pe centimetru.

Cea mai frumoasă lână o găsim la oaie pe spate, spinare și flancuri (părțile de laturi), cea mai proastă la cap, la picioare și sub pantece. Din lănurile scurte, adecă acelea cari au multe undulațiuni, se fac postavuri fine, ear din cele cari nu presintă de loc undulațiuni sau foarte puține, nu se pot folosi decât la fabricarea sucmanelor ȋțarilor etc.

Este un obicei greșit, că spălatură lănei se se face după ce s'au tuns oile. Ar trebui să se facă înainte de tuns. În acest scop alegem o zi frumoasă și caldă, mănând oile într'o gârlă, un riu etc., unde le spălăm până ce apa se scurge limpede de pe ele. În oerii bine instalate găsim basenuri anume construite pentru acest scop, în care se scurg mai multe scocuri cu apă și sub ele se spală apoi oile foarte bine. Lâna bine spălată cântărește aproape $\frac{1}{2}$ din ceea-ce trăgea când era nespălată.

Tunsul se face prin Maiu, când timpul s'a mai încălzit. Imediat după această operațiune trebuie să sortăm (alegem) lâna chiar dela aceeași oie după calitatea (bunătatea) ei. Când domnește timp ploios, nu este permis a scoate lă pășune oile tunse de curēnd, alt-cum răcesc și pot să se îmbolnăvească foarte ușor.

Greutatea lănei variază după felul oii; astfel oile cu lâna plină și fină ne dau 0.8 până la 2 $\frac{1}{2}$ klgr., ear oile de rasă mai inferioară 3—4 klgr. la o tunsoare.

Advocatul poporului.

Pedepsirea ucenicilor desertafi.

Reuniunea meseriaşilor din Oradea-mare în una din şedinţele comitetului ţinute mai zilele trecute din incidentul prea deselor desertări ale ucenicilor, pentru împedecarea acestora, pe baza art. de lege XXII din 1884 § 126 punct b) a adus următorul regulament: Acel ucenic, care din casa măestrului seu desertează sau se depărtează fără a face aceasta cunoscut şi petrece afară de lucrătoarea aceluia timp de 3 zile, timpul de serviciu i se prelungeste cu o lună, în casuri de repetiţie, totdeauna i-se va adauge câte o lună; prolongirea aceasta totdeauna se va induce regulat şi în registrul ucenicului. Dacă însă ucenicul după trei zile se va reîntoarce în lucrătoarea stăpânului seu şi se va purta cuviincios şi prin măestrul seu va putea dovedi de motivată depărtarea lui pe acel timp, prin o rugare adresată la comitetul reuniunii, i-se va putea şterge pedeapsa dictată.

Primirea bolnavilor în spitale se îndeplineşte din partea medicilor respectivi, pentru aceea e de lipsă ca bolnavul să se prezente acolo, ducând cu sine atestatul dela comună, din care se se poată observa şi starea familiară şi a averii de care dispune. (Ordinul min. de interne din 1899 6 Ian. nr. 64528/1898).

Vitele înainte de a fi scoase la păşune trebuie înştiinţate antistiei comunale, pentru a putea fi censurate din punct de vedere sanitar. (Art. de lege VII din 1888 § 17 şi ord. min. nr. 40000 din 1888 § 56).

DE TOT FELUL

PENTRU MESERIAŞI

Pentru sticlari. Sticla de o grosime mai mare se poate tăia iute, dacă se întinde deasupra locului unde are să fie tăiată un fir de cânepă, care este muiat în terpenin. Firul se aprinde şi apoi se stropeşte sticla cu apă rece. Dacă apăsăm uşor în direcţiunea în care a fost firul întins, sticla se rupe uşor.

Pentru grădinari. Iacintele prosperează bine numai în pământ, care conţine natriu. Deci localităţile unde punem iacinte trebuie la tot casul pentru prosperarea acelor, îngrăşate cu sare de caliu şi natriu.

Pentru văpsitori. O soluţiune bună pentru scoaterea petelor se prepară în modul următor: Se pune într'o sticlă $\frac{1}{4}$ litru de amoniac licuid şi $\frac{1}{4}$ litru alcool bun, se adaugă apoi o mână de sare obicinuită de casă şi se scutură până ce s'a dizolvat sarea. Toate petele din haine se pot scoate cu această apă, chiar şi pete de răşină, dacă se înmoaie mai întâiu cu puţin unt sau gălbenuş de ou.

DIVERSE

Să prăsim poame. Ministrul de agricultură a pus să se scrie o cârticică, în care să se arete însemnătatea pomăritului. Opşorul tradus şi în limba română se împarte gratuit reuniunilor de agricultură.

Năravul de a mânca ouă se poate stîrpi la găini în modul următor: ferbem mult piper pisat, punând şi puţin ardeiu (piparcă). Luăm un ou, facem la amândouă capetele câte o găurice şi-l suflăm. O găurice o astupăm şi turnăm apoi din zama de piper în ou, astupând şi cealaltă găurice. Punem oul acesta la un loc potrivit. Găina cu nărav, care va cerca să-l mănânce, nu va mai cerca şi de altă-dată.

Metreaţa sau tăriţele de pe pelea capului, deşi nu sunt primejdioase, dar sunt destul de neplăcute şi în multe casuri poate sunt cauza durerilor de cap. Un leac bun contra acestora este următorul: Tăiem o citroană în bucăţele mărunt şi o ferbem într'o litră şi jumătate de apă. Cu apa aceasta apoi, deşi numai la pătrar de an, ne spălăm capul, tăriţele acelea dispar cu totul.

NOUŢĂŢI

† Dr. Liviu Marcu, Lugoj.

Un suflet bun s'a stins iarăşi din mijlocul nostru, Joi în 13 Februarie st. n., avocatul Dr. Liviu Marcu, om în floarea vieţii, stins prin o boală grea şi îndelungată.

Dar' dacă n'a avut timp să-şi închine viaţa lui mai îndelungat pentru binele poporului seu, Dr. Liviu Marcu şi-a făcut numele nemuritor prin fapta din urmă a vieţii sale: el şi-a lăsat toată averea sa, de aproape 100.000 cor., ca fond pentru înfiinţarea unui alumnului, convict, pe sama studenţilor români cari învaţă la gimnasiu în Lugoj.

Fie-i odichna lină, precum bine cunoscut îi va fi numele de tinerii ce vor fi ajutaţi din frumoasa lui fundaţiune.

Lumina electrică. În Orăştie de când s'a pus noua maşină electrică pe lângă cea veche în funcţiune, Orăştienii au o lumină şi mai excelentă ca până acuma. Maşina cea nouă este construită după sistemul cel mai nou, cea electrică (Dinamo) este în strînsă legătură cu cea de vapor, care face 260 de ture sau mişcări pe minută. Are o astfel de repeziciune, încât ca să nu se încălzească părţile mişcătoare dela maşină, se folosesc anumite unghetoare automate de ulei, cari ung maşina neconţinut în fiecare secundă. Uleiul întrebuiţat pentru răcirea maşinei, se urcă la 35—40 klg. pe zi, care ulei nu fiind în tot folosit, ci numai 5—6 klg., curge într'un rezervor aşezat sub maşină, de unde uleiul vine scos destilat şi pe urmă de nou folosit.

† Valeriu Pop, proprietar mare în Crivobara, a reposat în 5 Febr. n. a. c. în Budapesta, în etate de 45 ani, şi în al 6-lea an al fericitei sale căsătorii. În mormântarea i-s'a făcut în 8 Febr. n. a. c. în cimiterul gr-cat. din Zsebely. Îl deplânge neconsolata sa soţie Roma şi copii Vichentie şi Samoilă. Fie-i ţărina uşoară!

Casina română din Orăştie şi-a ţinut Duminecă adunarea generală anuală. A luat la cunoştiinţă raportul comitetului şi a aprobat paşii întreprinşi pentru a încasa dela fostul cassar suma de 151 cor. care n'a fost predată la predarea cărţilor şi actelor.

Comitetul s'a ales pe 1 an în următorul mod: Preşedinte Dr. I. Popu, medic, vicepreşedinte N. Vlad, în comitet: Dr. I. Mihu, Dr. A. Vlad, Dr. St. Erdelyi şi Iuliu Raţiu. Cassar: I. Branga, bibliotecar; I. Moţa. Comitetul, în sensul statutelor, se alege an de an.

Avis. Sâmbătă în săptămâna viitoare va avea loc în Orăştie producţia şi petrecerea meseriaşilor români. Măne, Duminecă după amiază, se ţine în sala dela „Hotel Transylvania“, probă de Romana, în vederea acelei petreceri. Cei-ce doresc a participa la aceste probe se meargă Duminecă dela 2—6 în sala numită.

La producţie se vor juca piesele: „Unde dai şi unde creapă“, comedie în două acte de Alexandru Cosmar, localisată de Iuliu Popescu, prin dl George Suci, d-şoara Ecaterina Russ, dl Petru Banciu, d-şoara Roza Raţiu, dl Ioan Florea şi d-şoara Valeria Groff; — şi „Pisica“, comedie într'un act de Teochar Alexi, prin dl Petru Banci, d-şoara Valeria Groff, dl Rusalin Ionescu, dl Petru Muntean, dl Constantin Budoiu şi d-şoara Săftica Adamescu. După producţiune joc!

Falsificatori de bancnote. În Deva au fost arestaţi în ziua de 26 Ian. Baranyai Balázs şi Székely Gábor din comitatul Murş-Turda, la cari s'au găsit câteva sute de hârtii falsificate de câte zece florini.

O ovreică din Iaşi, anume Peisa Leibovici, a cerut metropoliei de acolo să fie botezată în religia creştină, pentru-ca apoi să între călugărită în mănăstirea Agapia.

Zăpadă şi frig teribil în Spania. O mare cantitate de zăpadă a căzut zilele acestea în Nordul Spaniei, întreprind circulaţia trenurilor şi cea mai mare parte din liniile telegrafice şi telefonice. Gerul este teribil, cu furtuni mari.

Un spital de sticlă. Primăria din Philadelphia va vota o sumă de o jumătate milion pentru construirea unui nou curios spital destinat bolnavilor de piept. Acest spital va avea 8 mari pavilionane, cari vor avea grinzile de oţel, ear zidurile de sticlă.

Planuri de ale aeronauţilor austriaci. Zilele acestea şi-au ţinut adunarea generală aeronauţii din Viena. Presidentul Silberer a

declarat în vorbirea sa de deschidere, că clubul are mari planuri pentru anul viitor. Vor încerca adecă să treacă din Africa peste Marea-Mediterană în Europa — cu balonul.

Mulțumită publică.

Intru crearea unui „Fond pentru înfrumusețarea bisericii greco-orient. române din Orăștie” au binevoit a contribui din loc domni:

Dr. Silviu Moldovan, avocat	cor. 10.—
Dr. Iustin Colbasi, medic	„ 4.—
Fridrich Schuleri, fabricant	„ 10.—
Aurel P. Barcianu, proprietar	„ 10.—
Total	cor. 34.—

ceea-ce prin aceasta li-se aduce mulțumită publică.

Doritorii pentru continuarea colectei acesteia sunt rugați a trimite banii la *Administrațiunea* revistei „*Bunul Econom*”, care va depune contribuțiile sosite în libelul de depunere dela „*Ardeleana*” sub No. 4819, unde este depusă și suma de mai sus.

Orăștie, la 10 Februarie.

Administrația
„*Bunului Econom*”.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce să facem în Februarie?

Cerne bucatele de sēmēnță. Cară și împrăștie gunoiul, ca pe când se desghiață, zama lui să între în pământ. Când timpul e frumos, începe aratul dacă pământul e potrivit spre acest scop. De n'ai făcut în Ianuarie, adună acum neaua în jurul pomilor. Curățește livezile de mușuroaie, petri și mărăcini și pe unde locul e gol, samănă iarbă. Lasă berbecii la oile ce vrei să fete în Iulie și le păzește să nu bea apă de pe neauă, căci cele de-a fâta pierd micul, car celor fătate li-se strică laptele. Taie mlădițe de altoit din partea despre miază-zi a pomilor cari sunt sănătoși, le implântă în nēsip ori pământ umed până la folosință. Sfirșește curățirea pomilor de omide și când timpul e frumos, poți sădi pomi. Curățește altoii mai tineri de crengile netrebnice, ca să crească frumoși, ear pe cei bătrâni de toate necurătențiile. Retează pomii, ca nu cumva întârziindu-se să înceapă circularea sucului. Pomiișorii din școala de sēmēnță se pot transmite în școala de pomi, unde vor fi nobilitați.

Lucrul început în paturile calde în luna Ianuarie, se continuă. Acestea în timp frumos și cald trebuie aerisate. Putem sămăna: chil, caralabe, varza timpurie, salată, țeler, morcovi, pētringei și castraveți.

În viie dacă gunoiul nu s'a împrăștiat până acum, să se împrăștic. Butășitul, tăiatul și alte lucrări rămase de toamna se pot continua.

Vitele trebuie bine hrănite pentru redobândirea puterii la începerea lucrului de primăvară.

De stupi trebuie îngrijit ca să nu fie conturbați prin larmă, mișcare, cu un cuvânt de nimic, să fie la bun adăpost și păziți de șoareci.

Evidență

pentru oficiile parohiale și protopresbiterale.

Februarie.

Ținerea sinodului protopresbiteral ordinaru. (§. 45. Statutul organic).

Dela 25—28 Februarie un termin pentru depunerea examenului de calificățiune preoțească. (Nr. 89 pot. sinod. arch. din 1878. Vezi și August).

28 Februarie, terminul pentru depunerea examenelor de pe cursul III. pedagogic pe cale particulară. (Vezi: „Dispozițiunile” de pe pagina 121).

Cursul pieții din Budapesta

— în 14 Febr. 1902 n. —

	per 50 klgr.
Grâu	cor. 9.40 până la 9.65
Săcară	7.80 „ 7.85
Cucuruz	— „ —
Ovės	7.65 „ 7.80
Fasole	— „ —
Mazere	— „ —
Linte	— „ —
Cânepă	— „ —
Mac	— „ —
Trifoiu	— „ —
Lucernă	— „ —
Mohor	— „ —
Hirișcă	4.50 „ 5.—
Unsoare	54.— „ 54.50
Slănină	45.— „ 45.50

Calindariul săptămânii vechiu și nou.

Dum. Vam. și a Far. ev. Luca, cap 18, g. 4. v. 4

Dum.	3 S. și drept. Simeon	16 Iuliana
Luni	4 C. P. Isidor	17 Costanța
Marți	5 S. M. Agatia	18 Flavian
Merc.	6 C. P. Vucol	19 Conrad
Joi	7 C. P. Partenie	20 Eleuterie
Vineri	8 S. M. Teodor S.	21 Eleonora
Sâmb.	9 S. M. Nikifor	22 Petr. C.

Tîrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 16—22 Febr. n.

16. Aita-are. Bistrița.	19. Reghinul-săsesc.
Boroșneul-mare.	20. Alțina. Chichinda-
Kibed. Seghedin.	mare. Mediaș.
17. Buteni. Carțfalău.	21. Sereda-Murășului.
Covasna. Papoț.	22. Cendu-mic (?)
Teiuș.	Rodna-veche.

Intrebări și răspunsuri.

Onorații cetitori ai „Bunului Econom” sunt rugați, în cas de lipsă, a trimite redacțiunei pentru rubrica aceasta întrebările dorite, asupra chestiunilor ce cad în cadrul revistei noastre, la care să va răspunde în numerii următori.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Ioan Fleșeriu.**

97—1902. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1901. évi V. 501 számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana” pénz- és hitelintézet javára Andrisoi Petru recte Demjen és társai ludesdi lakosok ellen 98 kor. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján le foglalt és 1411 kor. becsült ökrök, üszök, sertések, szekerek, malaczkok, széna és kocsioldalokból álló ngóiságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. jbiróságnak V. 58/6 1902. számú végzése folytán 98 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi január hó 22-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 51 kor. 60 fill. biróilag már megálapított költségek erejéig Ludesden és Szerekán adósok lakásán leendő eszköz-lésére 1902. évi márczius hó 3 napjának délelőtti 11 és délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni. A befolyandó vételár birói letétbe fog helyeztetni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi február hó 6 napján.

Rács Arpád,
kir. bir. végrehajtó.

1—1 (19)

96—1902 sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1901. évi V. 711 sz. végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana” pénz- és hitelintézet javára Ruszoi David és t. kosztesdi lakosok ellen 816 kor. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján le foglalt és 1560 kor. becsült lóvak, tehencok, üszö, sertések, juhok és szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. jbiróságnak V. 59/4 1902. számú végzése folytán 816 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi július hó 2 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 5 kor. biróilag már megálapított költségek erejéig Kosztesden Vapit Toma lakásán leendő eszköz-lésére 1902. évi márczius hó 3 napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi február hó 6 napján.

Rács Arpád,
kir. bir. végrehajtó.

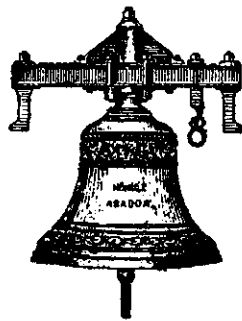
1—1 (20)

Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată cu motor de vapor, ARAD, Strada Rákóczy Nr. 11—28

S'a fondat la 1840

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire, recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., invenție proprie, cari au avantajul, că față cu ori-ce clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunct adânc, — se face o economie de 20—30%, la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot învêrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în corană de fer, ce se poate învêrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni, la dorință se trimit gratis. (15) 1—20

„MINERVA“
institut tipografic,
societate pe acții
Orăștie (Szászváros)
Str. Berăriei Nr. 8.
Efectuește tot soiul de
lucrări aparținătoare
artei tipografice.

„PANONIA“
Restaurant și Cafenea
= Orăștie, Piața mare Nr. 2. =
In casele unde se află:
Pretura și Perceptoratul regesc.
Se oferă
mâncări gustoase și eftine.
Vinuri de tot felul curate
și cu prețuri moderate.
Pelin veritabil litra 50 cr.
Pentru trăsuri se află
o curte mare și grajduri spațioase.
Serviciu prompt!
(21) 1—20

Secretul unui om bătrân!

O istorie din viața reală. Povestită de *Stefan Szabó jun. în Pokozd.* (Toate drepturile rezervate).

Jubiții mei! Cel mai mare bun al omului e sănătatea. Durere, când cineva e bolnav, cu greu găsește un mijloc de vindecare. Și eu am fost șase ani bolnav și înzadar am încercat toate mijloacele.

În sfârșit am cetit într'un ziar despre Elsa-Fluid de *Feller*, farmacist în *Stubica* (Croatia) și 'mi-am gândit: „Încearcă și tu acest mijloc!“ 'Mi-am comandat o duzină de probă, și iată rezultatul: Șase ani n'am putut umbla din cauza reumatismului și a sgârsciurilor în picioare. Nu-mi puteam mișca picioarele și suferiam de insomnie. Zece zile 'mi-am uns picioarele cu „Fluidul-Elsa' de *Feller*; și am și putut umbla și în 3 sept. am fost sănătos ca peștele în apă

Toți vecinii au venit să vadă acest mijloc miraculos, care m'a vindecat.

Toți au aflat, că am mai comandat din „Elsa-Fluid“. Eată că vine vecinul meu *Michail* și se plânge că suferă de călduri și friguri, și-l dor mânilor, picioarele și *crucea spinării*. I-am dat o sticlută din acest „Elsa-Fluid“ și în 3 zile s'a făcut bine.

Mai veni și *Stefan Bergl*, ca să-i dau și lui din acest miraculos „Elsa-Fluid“ care folosește contra tuturor boalelor, căci soția lui tușește și are junghiuri în pept. Inchipuți-vă, oameni buni, după trei zile veni soția lui *Stefan* să-mi mulțumească, căci i-a ajutat „Fluidul-Elsa“.

Mai veni și vecina *Ana* lui *Iosif* și se plânse, că copilul ei e aproape dus din cauza vërsăturilor, a plânsului și a sgârsciurilor în stomac, așa că nu mai știe ce să-i facă, a încercat toate medicamentele, dar 'înzadar. Imediat m'am uitat în descrierea care stă pe fiecare sticlă cu „Elsa-Fluid“; și în adevăr stă: 10 picături din Elsa-Fluid, date în lapte, și uns pântecul cu același medicament, trebuie să folosească!

Ii dădai o sticlută și îi zisei: Nu trebuie să desperezi; tot ce stă în

Eugen V Feller, farmacist în **Stubica**, Kirchengasse (Com. Agram).

Dacă comandați 12 Sticlute din „Elsa-Fluid“, plătiți 5 coroane; 24 sticle costă 8 cor. 60 fil., 3 duzine (36 sticle) costă 12 cor. 40 fil.; franco cu descrierea modului de folosire și cu cutie, celor-ce îl comandă, doresc să le folosască ca și mie.

Veritabilul „Elsa-Fluid“, atât pe descrierea modului de folosire, cât și pe etichetă trebuie să poarte marca aci alăturată, cu numele „Elsa“ și subscrierea „Feller“. Analisată de comisia sanitară și garantată. La expozițiile din Paris, Roma, Londra, Nizza și Berlin „Elsa-Fluid“ a fost decorat cu medalia de aur.

Comandați „Elsa-Fluid“ cu rambursă postală și prin alăturarea costului.

Nu numai bolnavii, ci chiar și cei sănătoși să folosască „Elsa-Fluid“, pentru întărirea nervilor, pentru înfrumșetarea și frăgezimea tenului, contra mătreței și a căderii părului și ca parfum pentru odae.

(3) 2—2

Marca înregistrată

prin lege

In decurs de 18 ani am suferit de diferite răni foarte supărătoare; nimeni și nimic nu mi-a putut ajuta decât „Elsa-Fluid“ care m'a vindecat de tot:
A Hönigschnabel
Körösbánya.

Cine dorește să primească „Elsa-Fluid“ de *Feller* veritabil, să comande la:

EUGEN V. FELLER,

farmacist în *Stubica*, Kirchengasse (Com. Agram).

Depositul principal în Budapesta: la farmacia *Iosif* de *Lörök*, Königsgasse Nr. 12.

Eggers „Reichs-Palatin“ farmacia *Vaczi* körut 17. și la farm. *Béla Zoltán*, Grosse Kronengasse Nr. 23.

La toată lumea îi voi spune și scrie, că numai renumitul „Elsa-Fluid“ al lui *Feller* mi-a salvat viața — așa scrie:
Szabó István jun.
Pákozd.